Malmö högskola
Lärarutbildningen
VAL-projektet

Examensarbete
15 högskolepoäng

”Man lär inte för skolan utan för livet”

- en studie av ett samarbete mellan skola och företag inom hållbar utveckling

"You do not learn for school but for life"
- A study of a collaboration between schools and companies in sustainable development

Sara Paulsson

Lärarexamen 90 hp
VAL 3
2009-11-04

Examinator: Jan-Anders Andersson

Handledare: Johan Lundin

ABSTRACT

Paulsson, Sara (2009). *”Man lär inte för skolan utan för livet” – en studie av ett samarbete mellan skola och företag inom hållbar utveckling*. Lärarutbildningen. Malmö Högskola

”Man lär inte för skolan utan för livet” är ett talesätt som det flesta träffat på, men om detta ska kunna införlivas måste man ta del av livet utanför skolan. Både pedagogisk forskning och läroplanen framhåller betydelsen av ett nära samarbete mellan skola och närsamhället. I detta examensarbete har jag studerat ett antal gymnasieelever på det naturvetenskapliga programmet och deras samarbete med företag som bedriver ett konkret arbete inom hållbar utveckling. Syftet med mitt examensarbete var att genom intervjuer utvärdera detta samarbete och undersöka vilka positiva effekter samt nyvunna kunskaper eleverna erhöll. Min slutsats är att eleverna har upplevt samarbetet som meningsfullt både ämnesmässigt och socialt. Det finns indikationer på att projektet har stöd i pedagogisk litteratur och att läroplanens mål uppfylls.

Nyckelord: praktik, skola, arbetsliv, hållbar utveckling, naturvetenskap

Sara Paulsson
Wieselgrensgatan 6
252 48 Helsingborg

Handledare: Johan Lundin
Examinator: Jan-Anders Andersson

INNEHÅLL

Förord……7

1. Inledning

1.1 Bakgrund ……9

1.2 Syfte och problemställning ……... 10

1.3 Avgränsningar ……... 10

1.4 Metod …… 11

2. Teori

2.1 Teoretisk bakgrund …… 13

2.2 Tidigare forskning …….. 15

3. Resultat

3.1 Processbeskrivning ……... 16

3.2 Enkät …… 21

3.3 Intervju …….. 23

4. Diskussion …….. 26

5. Referenser ……...29

Bilagor

Bilaga 1. Inbjudan till företag …… 30

Bilaga 2. Instruktion till elever …… 31

Bilaga 3. Gruppindelning ……32

Bilaga 4. Enkät till elever …… 33

Bilaga 5. Inbjudan till redovisning ……...35

Bilaga 6. Intervjufrågor till elever …….. 36

Bilaga 7. Processbeskrivning ……...37

Tabeller

Tabell 1. Skillnader mellan traditionell skolning och företagsam skolning…. 14

Tabell 2. Resultat från enkätundersökning……... 21

FÖRORD

Detta examensarbete vill jag tillägna till minne av min tidigare rektor **Leif Andersson**. Han var personen som presenterade denna idé men aldrig fick se resultatet. Han var även personen som rekommenderade mig för VAL-utbildningen och gjorde min lärarutbildning möjlig. Tack för allt!

Jag vill även tacka **elever** och **kollegor på Cultura Gymnasium** som varit en del av detta projekt. Tack till **Biomil**, **Green Cargo**, **Helsingborgs lasarett**, **Lunds Energi**, **NSR**, **Peab** och **Wihlborgs** för att ni ville samarbeta med oss. Tack till min handledare **Johan Lundin** på Malmö Högskola som följt mitt arbete under närmre ett år. Slutligen tack till **Anders, min familj** och **mina vänner** som alltid finns vid min sida.

Det är tack vare er och min tro på att ”Det jag hör, det glömmer jag. Det jag ser, det kommer jag ihåg. Det jag gör, det förstår jag”[1] som gjort detta examensarbete möjligt.

[1] History & Heraldry (2006) s. 33

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund

Detta examensarbete har sin grund i en idé kring ett samarbete mellan skola och näringsliv. Denna idé föddes som ett led i att öka elevernas intresse för det naturvetenskapliga programmet samtidigt som idén skulle präglas av skolans profiler och pedagogiska grundsyn.

Aldrig förr har så många elever gått i gymnasieskolan. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2008/2009 går nästan 400 000 elever idag på gymnasiet. Redan nästa läsår kommer dock elevkullarna att bli mindre och år 2016 kommer antalet gymnasieelever vara omkring 100 000 färre än idag. Samtidigt som elevkullarna nu når sin topp har det aldrig tidigare funnits så många gymnasieskolor. I takt med att antalet gymnasieelever har ökat så har också skolorna blivit fler. Idag finns 945 gymnasieskolor jämfört med 756 för fem år sedan.[2] Denna överetablering gör att konkurrensen om eleverna hårdnar och både kommunala och fristående skolor måste profilera sig för att överleva.

Jag arbetar som lärare i biologi, naturkunskap och matte på ett fristående gymnasium i Helsingborg. Skolan har två nationella program; det samhällsvetenskapliga och det naturvetenskapliga. Skolans profiler är mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Dessa profiler går som en röd tråd genom hela verksamheten och genomsyrar all skolans undervisning. Profilerna lyfts även under skolans två projektveckor för årskurs 1 och 2 samt i det avslutande projektarbetet för årskurs 3.

Som ett led i denna profilering och för att erbjuda eleverna en större verklighetsanknytning i sin utbildning ville skolan inleda ett samarbete med företag som har ett konkret arbete inom profilen hållbar utveckling.

[2] http://www.skolverket.se/sb/d/2573/a/14935 (2009-08-23)

1.2 Syfte och problemställning

Syftet med mitt examensarbete är att utvärdera ett samarbete, i form av ett pilotprojekt, mellan skola och företag. I denna utvärdering ska jag undersöka elevernas syn på vilka positiva effekter och kunskaper en sådan undervisning kan ge i förhållande till en mer traditionell undervisning. Jag kommer således att arbeta med följande problemställning;

- Vilka positiva effekter och kunskaper kan ett företagssamarbete ge gymnasieelever i förhållande till en mer traditionell undervisning?

Med kunskap avser jag både teoretisk kunskap, i form av faktakunskap inom området, samt praktisk kunskap. Jag avser även att studera andra effekter såsom utvecklande av social kompetens och förmåga att ta ansvar för ett större arbete.

1.3 Avgränsningar

I detta examensarbete har jag valt ett elevperspektiv, jag har alltså inte utvärderat projektet utifrån vilka positiva effekter det gett skola och/eller företag. Vidare har jag valt att begränsa mitt arbete till 16 stycken elever på det naturvetenskapliga programmet i årskurs 2. Under projektets gång valde två elever att inte delta i projektet och antalet elever vid enkätundersökningen är därför 14 stycken. Två elever fullföljde inte sitt projekt och antalet elever som deltagit i intervjun är därför tolv stycken.

1.4 Metod

Jag har dokumenterat projektet genom en deltagande observation där jag har deltagit i projektets alla steg, studerat mina elever i deras arbete och fört en kontinuerlig loggbok. Denna process finns beskriven i resultatet (3.1) samt i bilaga 7. Jag har även studerat litteratur där samarbeten mellan elever på det naturvetenskapliga programmet och företag presenterats (2.2).

För att undersöka elevernas inställning samt vilka positiva effekter och kunskaper företagssamarbetet gett eleverna har jag genomfört en enkätundersökning respektive en intervju med samtliga elever. Sammanställning av enkät och intervju finns i resultatet (3.2 respektive 3.3) där eleverna presenteras med fiktiva namn.

Enkätundersökningen (bilaga 4) genomfördes före projektet för att dels undersöka huruvida eleverna ansåg sig ha en helhetsbild av hållbar utveckling, kunskap om hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället samt om de ansåg att deras utbildning var verklighetsanknuten. Om eleverna redan ansåg att deras utbildning nådde upp till dessa kriterier, skulle projektets syfte ur ett elevperspektiv försvinna. Enkäten behandlade även deras förväntningar på företagssamarbetet samt vad de trodde att ett företagssamarbete kunde bidra med.

Enkätmetodiken valdes dels för att man genom den kan nå många respondenter samtidigt, alla respondenter får exakt samma frågor och alla utfrågas samtidigt. Jag valde denna även utifrån att eleverna här kan vara anonyma och inte påverkas av mig som intervjuare.[3] I den ordinarie undervisningen fungerar jag både som klassens mentor och lärare i ett antal naturvetenskapliga ämnen och jag såg därför en fara i att eleverna skulle framhålla att de redan har goda kunskaper kring hållbar utveckling.

Enkäten genomfördes som en gruppenkät i form av en totalundersökning där samtliga 14 elever deltog. Enkäten genomfördes vid ett tillfälle i deras klassrum och samtliga elever fick enkäten vid samma tillfälle och samtliga enkäter samlades in vid samma tillfälle.

[3] Ejvegård (2003) s. 62

Då enkäten skulle mäta attityder och åsikter i de tre första frågorna användes en femgradig ordinalskala från 1 (”jag håller inte alls med”) till 5 (”jag håller med helt och hållet”).[4] Enkäterna gav eleverna även möjlighet till att motivera sina valda svar. De sista två frågorna konstruerades som kvalitativa frågor med öppna svar för att jag inte ville leda in eleverna på vad jag ansåg att projektet skulle bidra med. Enkäten innehöll även en uppdelning beroende på kön för att jag ville se om det fanns någon skillnad i förkunskaper och förväntningar beroende på kön.

Intervjun (bilaga 6) genomfördes efter projektet för att undersöka elevernas uppfattning om vilka positiva effekter företagssamarbetet gett eleverna (fråga 1) samt vilka kunskaper de fått som de ej kunde erhållit genom traditionell undervisning (fråga 2).

Intervjumetodiken valdes för att genom denna kan man få fullständigare svar, möjlighet att direkt reda upp missförstånd samt möjlighet att direkt ställa följdfrågor.[5] Då eleverna besökt olika företag valde jag att genomföra en kortare intervju med samtliga tolv elever, en totalundersökning. Intervjuerna bestod av fyra öppna frågor. Dessa skedde enskilt i ett grupprum och svaren antecknades efterhand.[6] Nackdelen med att utvärdera projektet i form av en intervju kan vara att eleverna framhäver de positiva sidorna med projektet, då det påverkas av mig som intervjuare.

I examensarbetet har jag även studerat projektets anknytning till läroplan och litteratur genom litteratursökning och litteraturstudier.

Examensarbetet är strukturerat enligt Rolf Ejvegårds disposition i boken ”vetenskaplig metod”.[7]

[4] Ejlertsson (2005) s. 8, 18, 57, 89
[5] Ejvegård (2003) s. 61
[6] Ibid s. 50
[7] Ibid s. 29

2. TEORI

2.1 Teoretisk bakgrund

I *Skolfrågor - om skola i en ny tid, SOU 1997:121*, framhålls att olika former av arbetslivskontakter tycks ha minskat. En tänkbar orsak till detta är att kopplingen mellan skola och arbetsliv har tonats ned i styrdokumenten.[8]

Betydelsen av en levande kontakt med arbetslivet under skoltiden lyfts och det poängteras att detta är viktigt för elevernas lärande och deras utveckling. Idag är behovet större än någonsin då alla elever går allt längre i skolan och deras kontakt med arbetslivet genom extrajobb minskar.[9]

I texten framhålls även att arbetslivskontakter genom studiebesök, projektarbete och praktik ger variation i studierna, något som gör skolarbetet roligare och därmed ökar elevernas motivation till att lära mer. Även för lärare, skolledare och arbetsplatser ger kontakten positiva effekter i form av nya perspektiv och kunskaper.[10]

Tom Tiller lyfter betydelsen av kontakt mellan skola och det yttre samhället. I boken *det didaktiska mötet* diskuteras det didaktiska nätverket där Tiller framhåller att den goda skolan behöver ha kontakt med samhället.[11] Även i boken *den andra dagen - ett vidgat rum för lärande*, framhåller Tiller betydelsen av att det verkliga livet knyts ihop med skollivet. Här använder han begreppet ”den andra dagen” som en metafor för den tid när barn gick i skolan varannan dag och på den andra dagen deltog barnen i sina föräldrars vardagssysslor. Tiller menar att vi idag har glömt den andra dagens betydelse, där handen och huvudets kunskap utvecklades i balans.[12]

John Dewey kallade sin form av teori för instrumentalism eller experimentalism. Dewey menade att kunskap uppstår när vi prövar oss fram i arbete och handling, genom ”learning by doing”. Dewey framhöll att utan praktik blir teorin obegriplig och utan teori förstår man inte det praktiska.[13]

[8] SOU 1997:121 (1997) s. 267
[9] ibid
[10] ibid
[11] Tiller (1999) s. 65
[12] Tiller (2003) ss. 10-31
[13] Egidius (2000) ss. 64-65

Henry Egidius uppmuntrar i sin bok *Pedagogik för 2000-talet* lärare och lärande att finna egna vägar i kunskapssökandet. Egidius framhåller att skolan bör öppnas mot sin omvärld och därigenom låta så mycket som möjligt av lärandet ta sin utgångspunkt i världen utanför lärosalarna.[14]

I boken *Aha! Företagsamt lärande!* förespråkar författarna Bengt Johannisson, Torsten Madsén och Christer Wallentin en förändring av skolans arbetsformer för att främja ett företagsamt förhållningssätt med närsamhället som den naturliga arenan.[15] Författarna menar att dessa arbetsformer skiljer sig från den traditionella skolningen när det gäller organisation enligt tabell 1 nedan. Författarna framhåller även en skillnad i kommunikation där den traditionella skolningen ger upphov till en monologisk miljö medan den företagsamma skolningen främjar en dialogisk miljö.[16]

Tabell 1. Skillnader mellan traditionell skolning och företagsam skolning.[17]

	Traditionell skolning	**Företagsam skolning**
Organisering	• Hård tidsstyrning • Ämnes och uppgiftssplittring • Yttre styrning och kontroll • Separerad skolkunskap	• Långa, sammanhängande processer • Problembaserat lärande över ämnesgränserna • Ansvar för eget lärande • Livsvärldskunskaper

Svein Sjöberg diskuterar i sin bok *Naturvetenskap som allmänbildning – en kritisk ämnesdidaktik* att de ”hårda” eller ”exakta” naturvetenskapliga ämnena väljs bort av elever och studenter. Speciellt flickorna låter bli att välja dessa ämnen i skolan och i den högre utbildningen.[18] Författaren hävdar dock att man kan göra de naturvetenskapligaämnena mer ”flickvänliga” genom att betona samhällets användning av vetenskap och teknologi.[19]

[14] Egidius (2000) s. 13
[15] Johannisson (2000) s. 105
[16] Johannisson (2000) s. 54
[17] ibid
[18] Svein (2000) s. 110
[19] Svein (2000) s. 373

2.2 Tidigare forskning

Mellan 1985 och 1990 startades försök med så kallad ämnesanknuten praktik på gymnasieskolor. Den praktik som förekommit dessförinnan hade i huvudsak varit yrkesorienterad. Ämnesanknuten praktik var planerad undervisning förlagd utanför skolan med det huvudsakliga syftet att knyta samman teori med praktik.[20] *I SOU 1997:121* lyfts erfarenhet av försöken med ämnesanknuten praktik på det naturvetenskapliga programmet. Här kan man läsa att eleverna var mycket positiva till praktiken. De tyckte bland annat att de bättre förstod en del av det som de hade lärt sig i skolan när de såg det tillämpat. Många elever menade att deras intresse för studierna ökade genom praktiken och att de hade lättare att sätta in ämnena i ett verkligt sammanhang.[21]

I boken *Aha! Företagsamt lärande!* presenteras en utbildning som bygger på en nära koppling till företag. Utbildningen finns på Bergagymnasiet i Eslöv där det naturvetenskapliga programmets kurser har blandats med ämnen som normalt hör hemma på elprogrammet och industriprogrammet. Här har eleverna cirka tjugo veckors arbetsplatsförlagd utbildning under gymnasietiden. Till varje klass knyts ett antal företag som följer eleverna under tre års studier. Praktiken under det första året gäller miljö, andra året ekonomi och tredje året är det fri inriktning. Eleverna arbetar i grupp och projektform och när arbetet är klart presenteras det både skriftligt och muntligt för handledarna och andra intresserade företag.[22]

[20] Lundin (1986) s. 21
[21] SOU 1997:121 (1997) s. 275
[22] Johannisson (2000) s. 32

3. RESULTAT

3.1 Processbeskrivning

Under skolans första år gick mycket tid och energi åt till att få den dagliga verksamheten att fungera, pedagogiska diskussioner och utvecklingsidéer fick ofta stå till sidan. När skolans personal sedan träffades igen efter sommarlovet var vi alla hungriga på att diskutera pedagogik och möjligheter till att utveckla skolan. Av olika anledningar, såsom lågt antal sökande och frånvaro av laborationssalar och laborationsutrustning, stod utvecklingen av skolans naturvetenskapliga program högt på agendan. Hur skulle vi gå vidare för att få elever intresserade av just vårt naturvetenskapliga program? Hur skulle detta kunna kombineras med skolans profilering mot hållbar utveckling och mänskliga rättigheter? Hur skulle detta kunna gå hand i hand med skolans grundsyn att vara en skola på riktigt där verkligheten utanför ständigt bjuds in?

Det var i denna stund som skolans rektor väckte idén om att inleda ett samarbete med näringslivet. Genom att samarbeta med företag i vår närhet hoppades vi att vi kunde kombinera ihop skolans profiler och strävan mot en verklighetsanknytning samtidigt som det kunde ge eleverna på ett teoretiskt program tillfälle till praktiskt arbete och därigenom kanske öka attraktiviteten på det naturvetenskapliga programmet.

Projektet hade även stöd i läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, som framhåller att skolan inte själv kan förmedla alla de kunskaper som eleverna kommer att behöva. Därför skall skolan ta till vara de kunskaper och erfarenheter som finns i det omgivande samhället. Läroplanen framhåller även att skolan skall eftersträva ett bra samarbete med arbetslivet, och poängterar att detta är viktigt för all gymnasial utbildning. I läroplanen framhålls även att det är rektorns ansvar att samverkan med arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får en kvalitativt god utbildning samt en förberedelse för yrkesverksamhet och fortsatt utbildning. Läroplanen säger vidare att läraren skall i undervisningen skapa en sådan balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande.[23]

[23] http://www.skolverket.se/publikationer?id=1071 (2009-08-23)

Redan nästa dag träffades vi för att påbörja detta arbete och det var då jag lyfte tankarna kring att detta projekt kunde utvecklas och studeras som ett led i min lärarutbildning. Vi lyfte även praktiska frågor kring hur arbetet skulle genomföras. Vilken årskurs var lämplig? Vilka tidsramar skulle vi använda? Vilken profil skulle vi inrikta oss på? Vilka företag skulle vi kontakta?

Då vi enbart hade naturvetare i årskurs ett och två bestämde vi oss för att arbeta vidare med eleverna i årskurs två. Dels för att dessa elever har en del förkunskaper och dels för att detta var en väl fungerande klass. Vi resonerade även kring att det var lämpligt att ha det i årskurs två och inte årskurs tre då de under årskurs tre redan har ett större arbete i form av sitt projektarbete. Kanske detta även kunde vara en möjlighet för eleverna att träna sig i att ta ansvar för ett större arbetsområde inför projektarbetet i årskurs tre? Kanske det även kunde vara så att eleverna valde att vidareutveckla sitt företagssamarbete till ett projektarbete?

Tidsmässigt bestämde vi att eleverna skulle ha möjlighet att arbeta med detta under hela vårterminen, med fokus under skolans projektvecka då de är friställda från övrig undervisning. Vår förhoppning var även att det kunde vävas in i betygsättningen i den ordinarie undervisningen då läroplanen framhåller att läraren skall vid betygsättning beakta även sådana kunskaper som en elev tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen samt att läroplanen poängterar att läraren skall i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter av arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång.[24] Vi såg möjligheter att koppla projektet till de flesta ämnen, såsom kemi, fysik, samhällskunskap, bild och form samt svenska.

Under hösten fördes diskussionerna på skolan vidare och vi avgränsade vårt projekt till profilen hållbar utveckling och framförallt en ekologisk hållbar utveckling då projektet skulle genomföras på det naturvetenskapliga programmet. Vi valde även att begränsa företagen till vårt direkta närområde för att underlätta transporterna för eleverna. Utifrån dessa premisser valde vi ut företagen IKEA, Kemira, Miljökontoret, Miljöverkstaden, NSR, Recycling, Wihlborgs och Öresundskraft, som alla är företag med ett aktivt arbete inom miljöområdet och är belägna i Helsingborg. Dessa företag kontaktades via brev

[24] http://www.skolverket.se/publikationer?id=1071 (2009-08-23)

(bilaga 1) där vi informerade om skolan, våra ambitioner med projektet samt lyfte att vi gärna ville driva detta som ett win-win projekt där företagen gavs möjlighet att marknadsföra sig både direkt till eleverna samt genom att ha sin logotype på vår hemsida och vid annonsering.

Veckorna gick och vi fick ingen respons från våra brevutskick. Hur skulle vi nu gå vidare? Utan företag kunde vi ju inte genomföra vårt projekt. Som ett första led valde vi att kontakta samtliga företag ännu en gång, men den här gången via mail och/eller telefon. Det visade sig då att många av breven, som var adresserade till företagens miljöavdelning, i själva verket inte hittat fram till rätt person. Genom den andra kontakten fick vi negativ respons från Kemira, Öresundskraft och Recycling som inte hade resurser att ta emot våra elever, IKEA som hade en åldersgräns på sina praktikanter samt Miljökontoret och Miljöverkstaden som inte hade möjlighet att samarbeta med en friskola då dessa är kommunala institutioner. Dock erhölls positiv respons från NSR och Wihlborgs, som ville inleda ett samarbete med oss. Glädjen var stor och vi kände nu att vi hade tagit det första steget på vårt projekt. Men vi insåg också att vi behövde fler företag för att kunna erbjuda alla elever en plats.

Vi valde därför att skicka ut en förfrågan till samtliga berörda elevers föräldrar, för att se om dessa hade några kontakter vi kunde använda. Genom dessa fick vi kontakt med Green Cargo, Helsingborgs lasarett samt PEAB som var intresserade av att inleda ett samarbete.

Som ett sista steg i vårt försök att hitta samarbetspartners bestämde vi oss för att vidga vårt geografiska område och även kontakta Haldex i Lund som under året fått en utmärkelse för att vara en arbetsplats med ett utpräglat arbete inom hållbar utveckling. Vi valde även att kontakt Lunds Energi som ligger i framkant med miljöfrågor samt ett konsultföretag i Lund (Biomil) som arbetar med miljöfrågor. På grund av den rådande finanskrisen hade Haldex precis varslat personal och hade ingen möjlighet att samarbeta med oss. Bättre lycka hade vi hos Lunds Energi och Biomil som var intresserade av denna typ av samarbete. Vi hade nu totalt sju företag; Biomil, Green Cargo, Helsingborgs lasarett, Lunds Energi, NSR, PEAB och Wihlborgs, som var intresserade av att inleda ett samarbete med oss och som tillsammans var beredda att ta emot våra 16 elever.

Eftersom arbetet med att få ihop företag hade tagit något längre tid än vi först trodde hade nu vårterminen påbörjats och det var hög tid att introducera eleverna i projektet. Vi valde att göra detta både muntligt och skriftligt. Vid den muntliga presentationen berättade skolans rektor om den bakomliggande idén och jag och min lärarkollega redogjorde för de mer praktiska områdena såsom företagspresentationer, upplägg och tidsplan. Även den skriftliga informationen (bilaga 2) innehöll information kring bakgrund, företag, upplägg och tidsplan.

Skolan tillämpar ett individanpassat lärande där alla elever skall mötas utifrån deras behov, förutsättningar, intressen och erfarenheter. Två elever i klassen som inte hade något intresse av att delta i detta arbete samt hade behov av att arbeta med andra kurser då de precis hade bytt skola valde därför att inte delta i projektet utan i den ordinarie undervisningen. Totalt skulle alltså nu 14 elever inleda sitt företagssamarbete.

Eleverna valde grupper (bilaga 3) främst utifrån deras intresse. Samtliga elever fick en eller flera handledare på sina företag som de nu tog en första kontakt med. Därefter började eleverna läsa in sig på sitt företag utifrån företagens hemsidor samt material som deras handledare skickat till dem. Samtliga elever skrev en projektplan som innehöll deras bakgrundsbeskrivning, syfte, metod, val av redovisningsform samt en längre tidsplan för hela terminen samt en detaljerad tidsplan för skolans projektvecka.

Arbetet fortgick därefter genom att eleverna gjorde platsbesök på sina respektive företag. Utifrån företagets möjlighet att ta emot eleverna hade vissa elever bara enstaka träffar medan andra träffades mer regelbundet. Eleverna började nu sammanställa sina kunskaper om respektive företag och förbereda sina redovisningar kring detta. Sex av sju grupper valde att sammanställa sina projekt i form av posters medan en grupp valde att förbereda en muntlig presentation.

Nu kvarstod enbart elevernas presentation. Vid klassens klassråd lyfte vi frågor kring redovisningen. När skulle den vara? Var skulle den vara? För vem skulle den vara? Utifrån klassens studiesituation, som då präglades av nationella prov, valde vi att förlägga redovisningen till den 26 maj. Klassen beslöt att skolans lärare, deras handledare, deras föräldrar samt eleverna i årskurs 1 på det naturvetenskapliga programmet skulle bjudas in. Klassen utsåg en konferencier som hade som uppgift att hälsa gästerna välkomna och introducera redovisningarna. Kvällen skulle därefter

fortsätta med den muntliga presentationen och därefter mingel på utställningen i skolans uppehållsrum. Då uppehållsrummet ligger i anslutning till skolans kök bestämde eleverna även att de skulle sälja fika till besökarna. Eleverna beslöt även att de behövde sätta ihop ett informationsblad om projektet och redovisningskvällen till besökarna.

De utskickade inbjudningarna möttes av positiv respons och på redovisningsdagen kom ett 30-tal besökare och tog del av elevernas informationsblad, redovisningar och fika. Majoriteten av besökarna utgjordes av föräldrar och lärare, men även ett par handledare. Eleverna fick möjlighet att vissa upp sina nyvunna kunskaper och erfarenheter, och trots viss nervositet både från dem och oss så kunde kvällen summeras som positiv från såväl lärare, elever och besökare.

En kortare överskådlig beskrivning av processen i kronologisk ordning finns i bilaga 7.

3.2 Enkät

I samband med att projektet introducerades (se 3.1 eller bilaga 7) besvarade de 14 eleverna en enkät (bilaga 4) för att dels undersöka huruvida de ansåg sig ha en helhetsbild av hållbar utveckling, kunskap om hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället samt om de ansåg att deras utbildning var verklighetsanknuten. Enkäten behandlade även deras förväntningar på företagssamarbetet samt vad de trodde att ett företagssamarbete kunde bidra med.

Resultaten från de tre första kvantitativa frågeställningarna redovisas i frekvenstabellen (tabell 2) nedan. Resultaten från fråga 4 och 5 redovisas i form av en sammanställning av elevkommentarer.

Enkäten hade inga externa bortfall dock förekom ett internt bortfall då en elev missat att svara på fråga 4 och 5.[25] Enkäten som utformats så att eleverna fick ange kön, uppvisade dock ingen skillnad i resultat beroende på kön och detta har jag därför valt att utesluta.

Tabell 2. Resultat från enkätundersökning. Resultaten redovisas i form av en frekvenstabell där 1 är det lägsta (”jag håller inte alls med”) och 5 är det högsta (”jag håller med helt och hållet”).

Frågeställning	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Jag tycker att jag har en helhetsbild av hållbar utveckling.	1	2	6	5	0
Jag vet hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället	0	4	7	3	0
Jag tycker att min utbildning är verklighetsanknuten	0	3	5	4	2

Resultatet från enkäten visar att ingen av eleverna har en klar helhetsbild av begreppet hållbar utveckling. De flesta elever väljer här en trea eller fyra och poängterar i sina kommentarer att hållbar utveckling är ett stort område som man måste jobba med oftare för att alla pusselbitar skall falla på plats. Flertalet elever lyfter även att de lärt sig mycket om teorin men att de saknar praktik inom ämnet.

Enkäten visar även att ingen av eleverna vet helt och hållet hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället. De flesta elever väljer även här en trea och poängterar ännu en gång att de inte gjort det i praktiken. Två elever lyfter i sina kommentarer att de vet vad man kan göra och vad man vill göra, men kanske inte vad man faktiskt gör.

[25] Ejlertsson (2005) s. 25

Resultatet på frågan om de anser att deras utbildning är verklighetsanknuten påvisar en något större spridning med en jämnare spridning på de olika alternativen. Där de elever som valt tvåor poängterar att de läser en linje där verklighetsanknytning inte är möjlig i en högre grad. Medan de elever som valt fyror och femmor till stor del lyfter att det beror på att de nu ska ut på företag.

Förväntningarna som eleverna framhåller i enkäten (fråga 4 och 5) är att det ska bli spännande, kul, lärorikt och nyttigt. Eleverna framhåller även att de hoppas att det ska vara fördelaktigt både inför projektarbetet i årskurs 3 samt kommande yrkesval. Eleverna lyfter även att de förväntar sig få en bättre bild av hållbar utveckling i arbetslivet och kunskaper både om hur företag påverkar miljön och arbetar för att minska sin påverkan. Eleverna lyfter även att de förväntar sig få en övning i att samarbeta med andra än bara klasskompisar och lärare samt att ta eget ansvar för ett större arbete.

3.3 Intervju

Projektet utvärderades under vecka 23 (bilaga 7) i form av en kortare enskild intervju (bilaga 6) med totalt tolv elever. Gruppen som arbetade på Biomil fullföljde aldrig sitt projekt och utelämnades därför från utvärderingen. Vid intervjuerna framkom följande respons på företagsprojektet.

Alma, Julia och Tove som besökt NSR i Helsingborg framhöll att de både fått nya teoretiska kunskaper inom området samt att projektet gett en rad positiva effekter såsom ansvarstagande för ett större arbetsområde och övning i att samarbeta med anställda på ett företag. Alma framhöll att hon fått nya kunskaper kring återvinning, biogastillverkning samt biogödsel. Hon lyfte även att det var positivt att det fått möjlighet att komma ut i samhället och se hur företag jobbar för miljön. Hon poängterade vidare att hon hade fått en bra övning i att ta eget ansvar för ett större arbete. Julia menade att eftersom arbetet blev så pass inriktat så hade hon fått ett helt annat djup och förståelse i sin kunskap. Julia sade vidare att ”man har insett att det finns företag som verkligen arbetar hårt för en bättre miljö, vilket är uppmuntrande. Man fick träffa människor som brann för hållbar utveckling och som ständigt arbetade för att bli bättre vilket alltid är fascinerande”. Även Tove framhöll att hon lärt sig mer om miljöarbete inom företagsvärlden och i likhet med Almas kommentarer hade hon fått fördjupade kunskaper inom biogastillverkning och återvinning. Tove poängterade även att hon fått en bra övning i att utföra kreativa arbeten utanför skolans väggar och öva sig i att samarbeta med anställda på ett företag.

Även Klara som besökt Lunds Energi framhöll att hon fått en djupare inblick i hur företag arbetar för miljön. Dock ansåg hon att hon inte hade fått några nya kunskaper som hon inte kunde ha fått genom en mer traditionell undervisning i samhällskunskap och miljökunskap. Klara kunde inte heller identifiera några andra positiva effekter då hon ansåg att själva arbetsprocessen, bortsett från platsbesöken, var samma som vid andra fördjupningsarbete. Kanske kan denna kritik bero på att företaget, enligt Klara, inte var så insatt i projektet och inte heller så intresserade och engagerade i hennes arbete.

Niklas, Simon och Zacharias som gjort sitt projekt på Wihlborgs i Malmö framhöll att de hade fått exemplifierat hur ett fastighetsbolag kan arbeta för en hållbar utveckling. Simon sade att ”jag lärde mig om ett företag som jag sett på stan men som jag inte brytt mig så mycket om att fördjupa mig i vad dem gör, men nu efteråt vet jag nästan allt om dem”. Både Simon och Zacharias lyfte att de fått information kring hur företaget arbetar och verkar för en hållbar utveckling. Simon poängterar dock att även om det var trevligt att se deras kontor och ta del av deras arbete på plats tror han att de kunde ha fått samma information genom att deras handledare kommit till skolan. Niklas och Zacharias lyfte som positiv effekt att de fått övning i att samarbete både inom gruppen och med de anställda på företaget.

Lovisa som besökt PEAB i Ängelholm framhöll att hon fått mer ingående kunskaper kring hur miljöarbete fungerar på ett byggföretag. Det som hon ansåg vara mest positivt med den här typen av projekt var att hon genom direkt kontakt med arbetare på plats fick absolut aktuell information. Lovisa sade vidare att ”jag har fått en bättre förståelse för var problematiken ligger för ett företag i deras strävan att vara miljövänligt”.

Ella gjorde sitt projekt på Helsingborgs lasarett och förutom en rad kunskaper inom miljöområdet lyfte hon att hon även lärde sig en mängd ”läkarsaker” som hon inte kunnat lära sig i skolan. Ella framhöll att hon lärde sig en rad begrepp både när det gäller anatomi, sjukdomar och apparatur. Ella fick även praktisk kunskap i olika tekniker såsom njurdialys. För Ellas del var nog den mest positiva effekten att projektet stärkte hennes beslut att läsa till läkare efter gymnasiet. En annan positiv effekt som Ella lyfte var att hon hade utvecklats i självständigt arbete.

Emilia, Frida och Tajana som besökt Green Cargo framhöll att de lärt sig mycket om företagets miljöarbete. De framhöll att de lärt sig både hur verksamheten miljöanpassas genom att företaget transporterar med tåg eller miljöanpassade lastbilar. Gruppen berättade även att de lärt sig hur företaget arbetar för en hållbar utveckling genom att källsortera och satsa på personalens hälsa genom friskvård. Emilia lyfte även att arbetet gett positiva effekter i form av övning i grupparbete samt i intervjuteknik, något de inte tidigare använt i sin utbildning.

Sammanfattningsvis är mina resultat från intervjuerna väldigt skilda beroende på vilka företag eleverna besökt. Den gemensamma nämnaren är att nästan alla elever lyfter att de fått kunskap om hur olika företag arbetar för en hållbar miljö, och därigenom fått ett bredare perspektiv på begreppet hållbar utveckling. De elever som besökt företag som har ett mer praktiskt arbete såsom NSR, PEAB och Helsingborgs lasarett kan identifiera fler kunskaper som de inte kunde ha lärt sig genom en traditionell undervisning. Eleverna som besökt företag enbart på deras kontor har dock svårare att identifiera kunskaper som de inte kunde ha fått genom den traditionella undervisningen i miljökunskap eller samhällskunskap.

Flertalet elever lyfter även att projektet gett en bra övning i att samarbeta både inom elevgruppen och med yrkesverksamma på företagen. De elever som arbetat själv framhåller att de fått övning i självständigt arbete. Flertalet elever poängterar även att projektet gett en övning i att ta eget ansvar för ett större arbetsområde. Enstaka elever framhåller även att projektet stärkt deras yrkesval inför framtiden.

4. DISKUSSION

”Man lär inte för skolan utan för livet” är ett talesätt som det flesta nog kan instämma i. Men medan jag arbetat med att utveckla ett samarbete mellan företag och den skola där jag är verksam, utvärderat elevernas positiva erfarenheter och nyvunna kunskaper samt studerat litteratur i det aktuella ämnet har detta talesätt fått en helt annan innebörd för mig. För hur ska man egentligen kunna lära för livet om man inte tar del av det liv som finns utanför skolans väggar? Jag tror att för mycket av elevers lärande har formaliserats och bundits till själva skolsituationen, något som gör att många senare inte kan tillämpa sina kunskaper i vardagslivet.

Både nya och gamla teoretiker inom det pedagogiska forskningsfältet framhåller betydelsen av en nära kontakt mellan skola och det omgivande samhället, samt betydelsen av en kombination mellan teori och praktik. Med ledord som ”den andra dagen”[26] och ”learning by doing”[27] påminns vi om detta, men vad gör vi verksamma lärare åt det i vår dagliga verksamhet?

Även läroplanen framhåller betydelsen av en nära kontakt mellan skola och samhälle då denna poängterar att skolan inte själv kan förmedla alla de kunskaper som eleverna kommer att behöva. Läroplanen framhåller även att skolan skall eftersträva ett bra samarbete med arbetslivet, och poängterar att detta är viktigt för all gymnasial utbildning. I skolans uppdrag ingår alltså att eleverna ska komma i kontakt med arbetslivet och närsamhällets övriga delar. Eleverna ska få möjligheter till konkret utbyte av erfarenheter och upplevelser. För att kunna välja sin framtid måste de kunna pröva på riktiga arbetsuppgifter och bli bekanta med olika miljöer utanför skolan.[28]

I detta examensarbete har jag arbetat för att elever på det naturvetenskapliga programmet ska få en större verklighetsuppfattning samt få en ökad kombination av teori och praktik inom arbetsområdet hållbar utveckling. Före projektets genomförande ansåg sig de flesta eleverna ha medelmåttiga kunskaper kring hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället, kring deras helhetsbild av hållbar utveckling samt huruvida deras utbildning är verklighetsanknuten. I samma enkätundersökning framhöll

[26] Tiller (2003) ss. 10-31
[27] Egidius (2000) ss. 64-65
[28] http://www.skolverket.se/publikationer?id=1071 (2009-08-23)

ett par elever att de såg framemot projektet, inte enbart som kunskapskälla utan även i form en av bra erfarenhet inför framtiden, övning i samarbete och i ansvarstagande. Flertalet elever framhöll även en positiv inställning då de hoppades att det skulle bli både lärorikt och kul.

Efter projektets slut framhåller majoriteten av eleverna att de fått ett bredare perspektiv på begreppet hållbar utveckling, kunskap om olika företag samt hur dessa arbetar för en hållbar miljö. Precis som förväntningar eleverna uttryckte före projektets genomförande lyfter många elever att de även fått en bra övning i att ta ansvar för ett större arbete, övning i samarbete både med gruppmedlemmar och yrkesverksamma. Någon elev lyfter även att de fått en bättre kunskap om yrkesrollen och ett stärkt yrkesval.

Problem som jag mötte på under projektets gång var att mitt i den rådande finanskrisen få kontakt med företag, väcka deras intresse och få dem att ställa upp som samarbetspartners. Ett problem som även lyfts i *SOU 1997:121* där det framhålls att kontakterna mellan skola och närsamhället är svåra att etablera, inte minst när det gäller arbetslivet, och att det behövs allt stöd i detta utvecklingsarbete.[29] I det fall där man lyckades etablera en kontakt var det inte alltid som de hade möjlighet att ha regelbundna kontakter med eleverna. Önskvärt vore att eleverna i projektet kunde ha varit mer ute på fältet.

Ett annat problem och utmaning som jag ställdes inför var att motivera samtliga elever till att göra ett bra arbete trots att det inte ingick direkt i någon kurs och dess betygsättning. Här kunde man dock utnyttja det faktum att läroplanen framhåller att läraren skall vid betygsättning beakta även sådana kunskaper som en elev tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen samt att läroplanen poängterar att läraren skall i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter av arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång.[30] Detta ser jag dock som ett stort utvecklingsområde där jag hoppas att projektet kan bli en integrerad del av skolans ordinarie verksamhet och utlöpa i ett större ämnesövergripande arbete. En annan tänkbar lösning är att projektet istället ingår som ett kursmoment i kursen miljökunskap.

[29] SOU 1997:121 (1997) s. 268
[30] http://www.skolverket.se/publikationer?id=1071 (2009-08-23)

Problem som jag har mött på under mitt examensarbete är att det finns väldigt lite litteratur i det aktuella området. Lite forskning har bedrivits kring praktik på de teoretiska programmen. Angående mitt examensarbete finns det även vissa punkter som jag troligtvis hade gjort annorlunda om jag hade haft möjlighet. Dels hade jag velat ha en större korrelation mellan projektet och min inläsning av litteratur samt författande av examensarbetet. För att få en bättre bild av projektet skulle jag även velat följa med eleverna på några av deras platsbesök för att även delta i denna del av processen. Jag hade även formulerat mitt syfte och mina intervjufrågor mer allmänna och inte enbart efterfrågat positiva effekter utan även studerar negativa effekter.

I metoden kan man även ifrågasätta objektiviteten då jag studerat och utvärderat mitt eget arbete. Detta är dock något som jag varit väl medveten om och i samtliga steg försökt vara så objektiv som möjligt. Något som jag även lyft i metodavsnittet är problematiken kring att jag även fungerar som klassens mentor och lärare, vilket givetvis kan påverka resultatet. Dock har jag under den aktuella tiden inte varit undervisande lärare och betygssättare i klassen.

Även om här finns moment som kan vidareutvecklas är min slutsats att arbete har varit meningsfullt för eleverna både ämnesmässigt och socialt. Det finns indikationer på att projektet har stöd i pedagogisk litteratur och att läroplanens överordnade mål uppfylls. Avslutningsvis är min förhoppning att detta projekt hjälpt eleverna att inse att ”man lär inte för skolan utan för livet”.

5. REFERENSER

Egidius, H (2000), *Pedagogik för 2000-talet,* Stockholm: Natur och Kultur

Ejlertsson, G (2005), *Enkäten i praktiken,* Lund: Studentlitteratur

Ejvegård, R (2003), *Vetenskaplig metod,* Lund: Studentlitteratur

History & Heraldry (2006), *Citat åt en speciell lärare*, Kina: History & Herald

Johannisson, B, Madsén, T & Wallentin C (2000), *Aha! Företagsamt lärande! En skola för förnyelse,* Örebro: Ljungföretagen

Lundin, C, Ridderström, H & Willhelmsson, A (1986), *Ämnesanknuten praktik i gymnasieskolan,* Stockholm: Civiltryck

Sjöberg, S (2000), *Naturvetenskap som allmänbildning – en kritisk ämnesdidaktik*, Lund: Studentlitteratur

SOU 1997:121 (1997), *Skolfrågor - Om skola i en ny tid*, Stockholm: Nordstedts förlag

Tiller, T (1999), *Det didaktiska mötet,* Lund: Studentlitteratur

Tiller, T & Tiller, R (2003), *Den andra dagen – ett vidgat rum för lärande.* Stockholm: RUNA förlag

http://www.skolverket.se/sb/d/2573/a/14935 (2009-08-23)

http://www.skolverket.se/publikationer?id=1071 (2009-08-23)

BILAGA 1

Till …….

xxx.
xxx är ett fristående gymnasium, som startades hösten 2007. Skolan har ett samhällsvetenskapligt och ett naturvetenskapligt program. Vi har idag 125 elever varav c:a 30 är naturvetare. All undervisning profileras mot mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Vår profilering mot hållbar utveckling gör att NV-eleverna sysslar mycket med miljö- och energifrågor. Det är också vår uppfattning att gymnasieeleverna måste ut ur skolan och lära sig mer om praktisk verksamhet, där hållbar utveckling är en stark komponent. Därför startar vi nu ett ”företagsprojekt”, där eleverna under en längre tid får möjlighet att närma sig och sätta sig in i ett företags praktiska verklighet med hållbarhetsfrågor.

Företagsprojektet.

I företagsprojektet släpper vi ut eleverna under en vecka i årskurs 2, där de får närma sig och studera ett företag med inriktning på hållbar utveckling. Dessa elever ska sedan i årskurs 3 göra ett avslutande projektarbete – om man så vill ett examensarbete på 100 timmar. Vi vill då att de gör detta med kontakt med företaget under året och sedan presenterar arbetet under vårterminen i årskurs 3 innan de tar studenten. Vi gör detta under projektveckan våren –09. Eleverna kommer att arbeta i grupper om 2-3.

Ett win-winprojekt.

Poängen för skolans del är att eleverna kommer ut i en praktisk verklighet och lär sig sas direkt ur livet. Naturvetarelever lägger annars – tycker vi – onödigt mycken tid på laborationer utan verklighetsanknytning. För företagets del bör detta också innebära en möjlighet att marknadsföra sig på hållbarhetssidan samt att bli känt bland en yngre generation. Vi är också öppna för någon form av sponsring. En tanke är att företag/institution ska ha sin logga på vår hemsida och t.ex finnas med i vår annonsering inför öppet hus, när vi rekryterar nya elever.

Vi kommer inom kort att ta kontakt med Ert företag/institution, som vi tycker skulle passa väl in i detta projekt.

Med vänlig hälsning

xxx, rektor **xxx, projektföreståndare**

BILAGA 2

Företagssamarbete

Ett NV-projekt inom Hållbar Utveckling

Bakgrund
Skolans profilering gör att ni elever ständigt träffar på begreppet Hållbar utveckling i er undervisning. Vi vill nu få er att ta steget ur skolan och därigenom få en utbildning som är mer verklighetsanknuten. Därför startar vi nu ett företagssamarbete där du som elev under en lägre tid får möjlighet att närma dig och sätta dig in i ett företags praktiska verklighet med hållbarhetsfrågor.

Företag
De företag som kommer att fungera som skolans samarbetspartners är transportföretaget *Green Cargo*, energibolaget *Lunds energi*, fastighetsbolaget *Wihlborgs*, återvinningsföretaget *NSR* samt konsultföretaget *Biomil.*

Upplägg
Ni ska gruppvis, med en gruppstorlek på tre personer, studera ett av dessa företag genom en kontaktperson på respektive företag. Denna kontaktperson kontaktar ni via mail och/eller telefon för att få information om företaget, få svar på frågor samt boka in tid för platsbesök.

Redovisningsform
Ert arbete ska sedan redovisas i form av en utställning i slutet av maj, där ni givetvis även bjuder in er kontaktperson.

Tidsplanering
v. 7
Under tisdagen väljer ni grupp samt företag.
Senast fredag ska ni presentera en projektplan samt ta kontakt med respektive kontaktperson.

v. 10
Under veckan är ordinarie undervisning till stor del inställd och ni arbetar med ert projekt samt gör platsbesök enligt överenskommelse med kontaktperson.

v. 11-
Arbetet fortgår och ni håller regelbunden kontakt via mail och telefon. Eventuellt gör ni fler platsbesök om möjlighet finns.

Maj
Redovisning

Vi önskar er lycka till med ert projekt och hoppas att ni får en lärorik tid!

BILAGA 3

Företag	Grupp	Redovisningsform	Material
NSR	Tove Alma Julia		
Wihlborgs	Niklas Zacharias Simon		
Green Cargo	Emilia Frida Tajana		
BioMil	Nathalie Neda		
Lunds energi	Klara		
Peab	Lovisa		
Helsingborgs lasarett	Ella		

BILAGA 4

Elevenkät inför företagsamarbete inom Hållbar utveckling

Enkäten innehåller dels kvantitativa frågor (1-3) samt kvalitativa frågor (4-6). Svara på de kvantitativa frågorna genom att sätta kryss i rutan för det alternativ du väljer. 1 är det lägsta (”jag håller inte alls med”) och 5 är det högsta (”jag håller med helt och hållet”). Motivera gärna ditt svar.

Kön: ☐ Man
☐ Kvinna

1. Jag tycker att jag har en helhetsbild av hållbar utveckling.	1	2	3	4	5

Motivera ditt svar:

_____

_____

_____

2. Jag vet hur man arbetar med hållbar utveckling i samhället.”	1	2	3	4	5

Motivera ditt svar:

_____

_____

_____

3. Jag tycker att min utbildning är verklighetsanknuten.	1	2	3	4	5

Motivera ditt svar:

_____

_____

_____

4. Detta tror jag att ett företagssamarbete kan bidra med till mig som elev.

5. Dessa förväntningar har jag på mitt företagssamarbete.

6. Övrigt

BILAGA 5

FÖRETAGSSAMARBETE
Ett NV-projekt inom hållbar utveckling

Under vårterminen har eleverna i klass xxx studerat ett antal företag och deras arbete inom hållbar utveckling.

Eleverna kommer att redovisa dessa arbeten
tisdagen den 26 maj klockan 18.30
på xxx.

Vi vill härmed välkomna Er att ta del av denna redovisning,

Välkomna!

BILAGA 6

Utvärdering av företagssamarbete

Namn: _____

Företag: _____

1. Dessa positiva effekter har företagssamarbetet gett mig som elev.

2. Dessa kunskaper har jag fått som jag ej kunnat få genom traditionell undervisning.

3. Förslag på förändringar/förbättringar.*

4. Övrigt som du vill ta upp*

* fråga 3 och 4 användes främst för skolans intresse i utvärderingen.

BILAGA 7

Nedan redovisas företagssamarbetet som en processbeskrivning i kronologisk ordning.

v. 43 2008

Ett antal företag i vårt närområde som har ett utpräglat arbete inom hållbar utveckling valdes ut. Dessa företag (IKEA, Kemira, Miljökontoret, Miljöverkstaden, NSR, Recycling, Wihlborgs och Öresundskraft) kontaktades via brev (bilaga 1).

v. 50 2008

Då responsen var dålig från brevutskicket (bilaga 1) kontaktas företagen åter via mail eller telefon. En förfrågan skickades även ut bland mentorselever.

Kemira, IKEA och Miljökontoret hade av olika anledningar inte möjlighet att samarbeta med oss. Genom mentorseleverna erhölls kontakt med Green Cargo som var intresserade av samarbete.

v. 3 2009

Företag utanför det direkta närområdet (Haldex och Lunds energi) kontaktades. Positiv respons erhölls från Lunds energi som ville inleda ett samarbete .

v. 5 2009

Efter tips om ett konsultföretag i Lund (Biomil) kontaktades dessa via mail.

v. 6 2009

Negativ respons erhölls från Haldex, Recycling och Öresundskraft.
Positiv respons erhölls från Biomil, NSR och Wihlborgs.

Projektet introduceras för första gången för berörda elever (16 st). Rektorn redogjorde för den bakomliggande tanken och jag och min kollega redogjorde för hur det praktiskt skulle fungera. Skriftliga instruktioner (bilaga 2) delades ut till eleverna.

Två av eleverna ordnade egna platser på Helsingborgs lasarett respektive PEAB.

Aktuella företag var nu: Biomil, Green Cargo, Helsingborgs lasarett, Lunds energi, NSR, PEAB och Wihlborgs.

v. 7 2009

Två av klassens 16 elever valde att inte delta i projekt utan i den ordinarie undervisningen.

Eleverna valde grupper samt företag (bilaga 3).

Eleverna genomförde en enkätundersökning (bilaga 4).

v. 9 2009

Eleverna tog en första kontakt med företagen via sin kontaktperson. Eleverna bokade även in platsbesök som i första hand skulle ske under vecka tio, då de är friställda från övrig undervisning.

v. 10 2009

Samtliga elever hade fått kontakt med sina företag via sin kontaktperson och bokat in ett eller flera platsbesök.

Eleverna skrev en projektplan.

Eleverna läste in sig på respektive företag genom hemsidor, broschyrer och övrigt material, med fokus på deras miljöarbete.

Eleverna genomförde platsbesök.

v. 11 – v. 22 2009

Eleverna sammanställde arbetet.

v. 22 2009

Eleverna redovisade sina arbeten inför föräldrar, handledare, lärare och elever från NV1.

v. 23 2009

Projektet utvärderades genom intervjuer (bilaga 6).